

بیماری‌های دریچه سه لتی قلب

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ بازنگری: پاییز ۱۴۰۲

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

“ارتباط با ما”

تلفن تماس:

۰۳۵۳-۳۱۲۲۳۰

ایتا:

۰۹۹۶۵۲۵۰۰۶۹

آدرس اینترنتی:

rahnemoon.ssu.ac.ir

❖ شرح بیماری

قلب ۴ دریچه دارد. دریچه دولتی (میترال) و سه لتی (تریکوسپید) که کنترل جریان خون ورودی از دهلیزها به درون بطن‌ها را به عهده دارند. دریچه‌های آئورت و ریوی نیز کنترل جریان خون خروجی و ورودی به قلب را به عهده دارند. تنگی دریچه‌ها موجب کاهش خروج و ورود خون از قلب و نارسایی دریچه‌ها موجب پس زدن مجدد خون پمپ شده می‌شود. پس عملکرد درست دریچه‌ها برای کارآمدی قلب به عنوان یک پمپ اهمیت حیاتی دارد.

❖ انواع بیماری‌های دریچه قلب

- ✓ بیماری‌های دریچه دولتی یا میترال: تنگی میترال، نارسایی میترال، افتادگی میترال
- ✓ بیماری‌های دریچه آئورت: تنگی آئورت، نارسایی آئورت
- ✓ بیماری‌های دریچه سه لتی (تریکوسپید): نارسایی تری کوسپید، تنگی تری کوسپید
- ✓ بیماری‌های دریچه ریوی: تنگی دریچه ریوی، نارسایی دریچه ریوی

❖ علل شایع

- ✓ نارسایی دریچه سه لتی: اختلال ساختمانی دریچه، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت عفونی)، تب روماتیسمی، آسیب عضله قلبی
- ✓ تنگی دریچه سه لتی: مشکلات مادرزادی، تب روماتیسمی

❖ علایم شایع

- ✓ نارسایی دریچه سه لتی: نارسایی شدید بطن راست همراه با ادم و ورم اندام‌ها، ضعف و خستگی و کاهش میزان ادرار، بزرگی کبدی، در مراحل پیشرفته تورم شکم
- ✓ تنگی دریچه سه لتی: احساس خستگی مفرط و درد فشاری در کبد در قسمت فوقانی سمت راست شکم می‌باشد، در اغلب موارد علایم بالینی مانند تنگی نفس و احتباس مایعات معمولاً در اثر بیماری سایر دریچه‌های قلب به وجود می‌آیند

❖ تشخیص

- ✓ نارسایی دریچه سه لتی: معاینه توسط متخصص قلب و عروق و شنیدن صداهای اضافی در قلب، اکوکاردیوگرافی
- ✓ تنگی دریچه سه لتی: معاینه توسط متخصص قلب و عروق و شنیدن صداهای اضافی در قلب، اکوکاردیوگرافی

❖ درمان

- ✓ تنگی درجه سه لتی: برای درمان تنگی دریچه سه لتی بیشتر بر درمان بیماری سایر دریچه‌های قلب تمرکز می‌شود. در مراحل حاد از جراحی استفاده می‌شود.
- ✓ نارسایی دریچه سه لتی: برای درمان حاد نارسایی دریچه سه لتی از عمل جراحی برای ترمیم یا تعویض دریچه قلب با دریچه بافتی خوکی یا گاوی و یا دریچه فلزی استفاده می‌شود.

❖ رژیم غذایی

- ✓ رژیم غذایی کم‌چرب (چربی باید کمتر از ۲۰٪ کل کالری دریافتی را تأمین کند)، کم نمک و پر فیبر

- ✓ افزایش مصرف سبزیجات به خصوص نوع سبز رنگ آن مانند اسفناج، بروکلی، کلم و هویج
- ✓ افزایش مصرف میوه‌هایی مانند سیب، موز، پرتقال، گلابی، انگور و آلو سیاه
- ✓ افزایش مصرف غلات کامل مانند بلغور جو دوسر ساده، برنج قهوه‌ای و نان سیوس‌دار
- ✓ افزایش مصرف لبنیات کم چرب یا بدون چربی از جمله شیر، پنیر و ماست
- ✓ افزایش مصرف غذاهای سرشار از پروتئین مانند: ماهی‌های غنی از امگا ۳، گوشت مرغ بدون پوست، تخم مرغ، حبوبات مانند لوبیا، عدس، نخود، نخود چشم سیاه و آجیل، دانه‌ها و انواع محصولات سویا.
- ✓ مصرف روغن و مواد غذایی حاوی چربی‌های اشباع نشده. این نوع روغن کلسترول خون و خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی عروقی را کاهش دهد. برخی منابع از این روغن‌ها عبارتند از: ماهی قزل آلا، آووکادو، انواع روغن‌ها مانند کلزا، روغن ذرت، زیتون، کنجد، آفتابگردان و سویا، انواع آجیل مانند گردو، بادام و آجیل کاج، مغزها و دانه سویا، و دانه‌های کنجد، آفتابگردان، کدو تنبل، و یا کتان.
- ❖ **فعالیت**
- ✓ در سایر بیماری دریاچه‌ای، نیازی به محدود کردن زیاد فعالیت نیست و تا حد توان بلامانع است.
- ✓ از انجام کارهای سنگین اجتناب کنید.

- ✓ برای پیشگیری از تنگی نفس در وضعیت نشسته قرار بگیرید و هنگام نشستن بر روی صندلی، پاهای خود را بالاتر قرار دهید.
- ✓ توصیه می‌شود در صورت مراجعه بیمار به مراکز درمانی، قبل از انجام اقدامات تهاجمی مانند دندانپزشکی و انواع روش‌های تشخیصی و درمانی، پزشک معالج را از وضعیت قلبی خود آگاه کنید تا برای جلوگیری از اندوکاردیت درمان با آنتی‌بیوتیک شروع شود.
- ✓ بر اهمیت رعایت مناسب بهداشت دهان و مراقبت‌های منظم از دندان‌ها توجه کنید.
- ❖ **عوارض احتمالی**
- نارسایی دریچه سه لتی: نارسایی قلب، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت عفونی)
- تنگی دریچه سه لتی: نارسایی قلب، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت عفونی)
- ❖ **مراقبت**
- ✓ در رابطه با فعالیت‌های جنسی، زمانی که بتوانید از دو رشته پلکان بدون مشکل بالا بروید، می‌تواند مقاربت جنسی را شروع کنید.
- ✓ از انجام فعالیت‌های جنسی پس از خوردن غذای سنگین، خستگی و استرس اجتناب کنید.
- ✓ حدود شش هفته بعد از عمل جراحی چیزی سنگین‌تر از ۲ کیلوگرم را بلند نکنید.
- ✓ حدود شش هفته بعد از عمل جراحی نباید رانندگی کنید.

- ✓ بعد از حدود شش هفته در مسافرت‌های طولانی هر یک ساعت توقف کنید، راه بروید و یا ورزش‌های پا را انجام دهید.
- ✓ به صورت منظم به پزشک خود مراجعه کنید.
- ✓ شماره تلفن‌های ضروری را همیشه در دسترس داشته باشید
- ❖ **در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟**
- نارسایی دریچه سه لتی:
- ✓ اگر شما یا یکی از اعضای خانواده‌تان علائم بیماری دریچه‌ای قلب را دارید، تب بالاتر از ۳۸/۳ درجه سانتیگراد
- ✓ تنگی نفس و تپش قلب بدون ارتباط با فعالیت بدنی، احساس درد قفسه سینه مشابه قبل از عمل
- ✓ التهاب و قرمزی، گرمی و در نهایت خارج شدن ترشحات چرکی از محل برشهای جراحی، لرز شدید و بدنال آن تب
- ✓ درد و سفتی پشت ساق هریک از پاها، در صورت مشاهده هر گونه علائم نگران کننده دیگر.
- تنگی دریچه سه لتی:
- ✓ اگر شما یا یکی از اعضای خانواده‌تان علائم بیماری دریچه‌ای قلب را دارید، تب بالاتر از ۳۸/۳ درجه سانتیگراد
- ✓ تنگی نفس و تپش قلب بدون ارتباط با فعالیت بدنی، احساس درد قفسه سینه مشابه قبل از عمل، التهاب و قرمزی، گرمی و در نهایت خارج شدن ترشحات چرکی از محل برشهای جراحی، لرز شدید و بدنال آن تب، درد و سفتی پشت ساق هریک از پاها
- ✓ در صورت مشاهده هر گونه علائم نگران کننده دیگر